

**Міністерство освіти і науки України
Приватний вищий навчальний заклад-інститут
«Українсько-американський університет Конкордія»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Олександр Романовський

«24» липня 2024 р.

КОНЦЕПЦІЯ

**системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти
в Приватному вищому навчальному закладі-інституті
«Українсько-американський університет Конкордія»**

Розроблено на основі «Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)», ухвалених на Міністерській конференції 14-15 травня 2015 року

Обговорено та затверджено на
засіданні Вченої ради
24.07.2024 р., протокол №7

Київ – 2024

Надання якісної вищої освіти є головним завданням і показником діяльності Приватного вищого навчального закладу-інституту «Українсько-американський університет Конкордія» (УАУК). Британське агентство із забезпечення якості QAA визначає поняття «якість», таким чином:

«Академічна якість – це спосіб описати, наскільки можливості навчання, доступні студентам, допомагають їм досягти своєї мети (очікуваної нагороди). Йдеться про те, щоб забезпечити їм відповідне та ефективне навчання, підтримку, оцінювання та можливості навчання».

Таким чином, поняття «якість вищої освіти» має інтегральне багатоскладове значення, що включає в себе засоби навчання й надання необхідних професійних знань, навичок і способів продуктивної діяльності отримувача вищої освіти і відображає можливості УАУК відповідати запитам як студентів, так і всього суспільства. Головним показником «якості вищої освіти» є «утворений людський капітал», що формує «додану вартість» випускника УАУК, яку отримує студент під час навчання і яка є різницею між його професійними якостями і конкурентною спроможністю на ринку праці до і після навчання в УАУК. Висновок: «якість вищої освіти» є спільним продуктом гармонійної взаємної діяльності (співпраці) двох зацікавлених сторін: того, хто навчає (ЗВО), і того, хто навчається (студент). Кінцевий результат такої гармонійної взаємної діяльності, що відображає «якість вищої освіти», залежить саме від ефективності такої співпраці та зацікавленості сторін.

I. КОНЦЕПЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УАУК. ВИЗНАЧИННЯ СТАНДАРТІВ ДЛЯ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

1.1. Політика і принципи забезпечення внутрішньої якості вищої освіти

УАУК має оприлюднену політику забезпечення якості, яка є частиною його стратегічного управління. Ця політика розробляється і втілюється через відповідні структури і процеси із залученням при цьому зовнішніх сторін.

Політика і відповідні їй процеси є основою злагодженої інституційної системи забезпечення якості, яка формує цикл безперервного вдосконалення і сприяє підзвітності УАУК. Вона підтримує розвиток культури якості, у межах якої всі структурні підрозділи беруть на себе відповідальність за якість і долучаються до забезпечення якості на всіх рівнях статутної діяльності УАУК. Принциповим є те, що політика має офіційний статус, є доступною для широкого загалу і відкритою для обговорення та вдосконалення. Також принциповим є розповсюдження політики забезпечення внутрішньої якості вищої освіти на всіх українських й іноземних

студентів і слухачів УАУК очної та онлайн форм навчання, українських і зарубіжних науковців і викладачів, які беруть участь у навчальному процесі, а також на всіх співробітників УАУК.

Для підвищення ефективності політика забезпечення якості має відображати зв'язок між НДР, навчанням, викладанням, практикою та стажуванням, а також ураховувати як український національний контекст, так і інституційний контекст УАУК і його стратегічний підхід. Так сформульована політика має підтримувати:

- організацію системи забезпечення якості;
- усі структурні підрозділи, а також керівництво, окремих викладачів та студентів у тому, щоб вони брали на себе відповідальність за забезпечення якості;
- академічну чесність і свободу, пильнуючи вияви академічного шахрайства;
- запобігання будь-яким проявам нетолерантності чи дискримінації проти студентів або викладачів;
- залучення зовнішніх сторін до забезпечення якості.

Політика переноситься на практику через низку процесів внутрішнього забезпечення якості, які уможлиблюють участь різних сторін у межах УАУК. Шляхи впровадження, моніторингу та перегляду політики визначаються керівниками науковцями та викладачами УАУК з можливим залученням студентів і слухачів.

Політика забезпечення якості також охоплює будь-які аспекти діяльності УАУК, що передоручаються за контрактом чи виконуються іншими сторонами.

1.2. Розробка та затвердження програм

УАУК має власні процедури розробки й затвердження своїх програм. Програми розробляються відповідно до встановлених цілей і очікуваних навчальних результатів. Кваліфікація, що здобувається внаслідок опанування програми, чітко сформульована і роз'яснена, а також відповідає належному рівню в національній кваліфікаційній рамці вищої освіти і, відповідно, у Рамці кваліфікацій Європейського простору вищої освіти.

Навчальні програми лежать в основі освітньої місії УАУК. Вони надають студентам академічні знання та навички, зокрема такі, що мають широке застосування, сприяючи особистісному розвитку студентів і їхнім майбутнім кар'єрам.

Програми:

- розробляються відповідно до загальних програмних цілей, співзвучних стратегії УАУК, та мають чітко зазначені очікувані навчальні результати;
- розробляються з врахуванням запитів і побажань студентів та інших зацікавлених сторін;
- розробляються із залученням зовнішніх експертів та орієнтирів;
- відображають такі чотири мети вищої освіти відповідно до Ради Європи, як:

- виховання активної громадської позиції (to prepare for active citizenship);
- підготовку до ринку праці (employability);
- особистий / світоглядний розвиток (personal development);
- розвиток нових знань (research for knowledge base expansion);
- уможлиблюють плавне навчальне просування студента;
- зазначають очікуване робоче навантаження студента за моделлю Європейської системи переведення і накопичення кредитів (ECTS);
- містять, де доречно, структуровану інформацію про можливості проходження практики (стажування в Україні та за її межами, інші етапи програми, що проходяться не в УАУК та дозволяють студенту здобути досвід у сфері, пов'язаній з освітньою програмою);
- підлягають формальній процедурі інституційного затвердження.

1.3. Студентоцентричне навчання, викладання та оцінювання

УАУК забезпечує таке викладання програм, що заохочує студентів до активної участі в творенні навчального процесу, і таке оцінювання студентів, що відображає цей підхід.

Студентоцентричне навчання й викладання відіграє важливу роль у стимулюванні студентської мотивації, саморефлексії та залучення до навчального процесу. Необхідними є ретельна розробка структури і способу подачі навчальних програм, використання інноваційних технологій та якісне оцінювання результатів.

Втілення студентоцентричного навчання й викладання в УАУК передбачає:

- повагу й увагу до розмаїтості студентів та їхніх потреб, уможливаючи гнучкі навчальні траєкторії;
- застосування різних способів подачі матеріалу, де це доречно;
- гнучке використання різноманітних педагогічних методів;
- регулярне оцінювання й коригування способів подачі матеріалу та педагогічних методів;
- заохочення в студентів і слухачів почуття незалежності водночас із забезпеченням належного наставництва й підтримки з боку викладача;
- розвиток взаємоповаги в стосунках студентів і слухачів з викладачами;
- наявність належних процедур реагування на студентські скарги.

Враховуючи важливість оцінювання для навчального просування студентів та для їхніх майбутніх кар'єр, процедури забезпечення якості оцінювання в УАУК спираються на такі орієнтири:

- викладачі обізнані з наявними методами екзаменування та контролю знань й одержують підтримку в розвитку своїх навичок у цій сфері;
- критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок

оприлюднюються заздалегідь;

- оцінювання дозволяє студентам продемонструвати, наскільки вони досягли запланованих навчальних результатів. Студенти одержують зворотний зв'язок, який за потреби супроводжується порадами щодо навчального процесу;

- де можливо, оцінювання здійснюється більш ніж одним екзаменатором;
- правила оцінювання передбачають можливість врахування пом'якшуючих обставин;

- оцінювання послідовно і справедливо застосовується до всіх студентів та проводиться відповідно до встановлених процедур. При цьому, в УАУК оголошення результатів оцінювання здійснюється конфіденційно (за бажанням студентів);

- існує формальна процедура подання апеляцій із боку студентів.

1.4. Зарахування, навчання, визнання кваліфікацій і сертифікація студентів

УАУК систематично застосовує заздалегідь визначені та оприлюднені правила щодо всіх фаз студентського циклу, як то зарахування, навчання, визнання кваліфікацій і сертифікація студентів. Забезпечення умов і підтримки, необхідних для просування студентів у їхній академічній кар'єрі, відповідає інтересам окремих студентів, програм, УАУК і системи вищої освіти в цілому. Для УАУК принципово важливим є визначати доцільні процедури зарахування, визнання кваліфікацій і випуску студентів, особливо коли студенти є мобільними в межах та між системами вищої освіти, для абітурієнтів із різних країн світу тощо.

Для УАУК є важливим, щоб політика доступу, процеси та критерії зарахування втілювалися послідовно і прозоро. Зарахування супроводжується офіційним ознайомленням студентів із УАУК, програмою та умовами навчання. В УАУК існує порядок збору, моніторингу та використання інформації щодо навчальних успіхів студентів, для чого є запроваджені відповідні процеси й інструменти.

В УАУК важливою умовою для забезпечення навчальних досягнень студентів та стимулювання їхньої мобільності є справедливе визнання кваліфікацій вищої освіти та попередніх етапів навчання, в тому числі – визнання неофіційної і неформальної освіти.

Належні процедури визнання кваліфікацій в УАУК спираються на такі засади:

- практика УАУК щодо визнання здобутих кваліфікацій відповідає принципам Лісабонської конвенції про визнання кваліфікацій;

- УАУК співпрацює з іншими установами, агенціями із забезпечення якості та національним центром ENIC/NARIC (Європейська мережа інформаційних центрів/Національний інформаційний центр визнання кваліфікацій) із метою забезпечення узгодженої системи визнання кваліфікацій по всій країні.

Закінчення УАУК є кульмінацією періоду навчання студентів. Студенти мають одержати офіційні документи, що описують здобуту ними кваліфікацію, зокрема досягнуті навчальні результати, а також контекст, рівень, зміст і статус навчальної програми, що прослуховувалася та була успішно завершена.

1.5. Викладацький склад

УАУК має компетентний міжнародний склад викладачів. Засновники та керівництво УАУК застосовують справедливі та прозорі процедури набору й розвитку викладацького складу. Викладачі відіграють ключову роль у створенні якісного досвіду для студентів та забезпеченні умов для набуття ними знань, компетенцій і навичок. Урізноманітнення студентського складу й підвищення уваги до навчальних результатів вимагають студентоцентричного підходу до навчання й викладання, у результаті чого роль викладача також змінюється. Тому викладачі УАУК забезпечують таке викладання програм, що заохочує студентів до активної участі в творенні навчального процесу, і таке оцінювання студентів, що відображає цей підхід.

УАУК несе основну відповідальність за якість своїх викладачів та створення для них сприятливого середовища, що дозволить їм ефективно виконувати свою роботу. У такому середовищі:

- встановлюються та дотримуються чіткі, прозорі і справедливі процедури набору працівників, а також діють такі умови працевлаштування, у межах яких визнається важливість викладацької діяльності;
- існують можливості та стимули для професійного розвитку викладацького складу;
- заохочується наукова діяльність задля посилення зв'язку між освітою та дослідженнями;
- заохочується застосування інноваційних методів викладання та нових технологій.

1.6. Навчальні ресурси та підтримка студентів

УАУК має достатнє фінансування навчальної й викладацької діяльності та забезпечує наявність адекватних і загальнодоступних навчальних ресурсів та підтримки студентів.

З метою створення належного освітнього досвіду УАУК забезпечує низку ресурсів, що сприяють навчанню студентів. До них належать: фізичні ресурси – бібліотека, навчальне обладнання та інформаційно-технологічна інфраструктура; підтримка з боку українських та зарубіжних тьюторів, наставників та інших консультантів; інформаційні ресурси та електронні бібліотеки як УАУК, так і його засновників і партнерів.

Підтримка студентів в УАУК відіграє особливо важливу роль у сприянні мобільності студентів у межах та поміж системами вищої освіти. У процесі виділення, планування та забезпечення навчальних ресурсів, підтримки мобільності студентів і включення їх до спільних зарубіжних освітніх проектів і програм враховуються потреби розмаїтого студентського складу (студенти різного віку, студенти з різним навантаженням, працевлаштовані студенти, міжнародні студенти, студенти з обмеженими можливостями), а також перехід до студентоцентричного навчання та гнучких методів навчання і викладання.

Підтримка студентів і матеріально-технічне забезпечення їх навчального процесу, НДР і позакласної діяльності можуть бути організовані в УАУК у різний спосіб залежно від контексту потреб. Проте система внутрішнього забезпечення якості гарантує, що всі ресурси є загальнодоступними та відповідають зазначеним цілям, а всі співробітники і всі студенти інформовані про наявність відповідних ресурсів і послуг.

Керівництво, професорсько-викладацький склад і всі співробітники УАУК відіграють ключову роль у забезпеченні підтримки студентів. Усі працівники УАУК мають належну кваліфікацію та доступ до можливостей професійного розвитку.

1.7. Управління інформацією

УАУК збирає, аналізує та використовує необхідну інформацію для ефективного управління своїми програмами та іншими видами статутної діяльності. Надійні дані необхідні керівництву УАУК для прийняття обґрунтованих рішень і для розуміння, що працює належним чином, а що потребує уваги. Ефективні процеси збору та аналізу інформації про навчальні програми та інші види діяльності є частиною системи внутрішнього забезпечення якості. Оскільки характер зібраної інформації певною мірою залежить від типу та місії УАУК, то інтерес становлять такі дані:

- ключові показники ефективності;
- інформація про студентський склад;
- досягнення студентів, показники їхньої успішності та відсіювання;
- рівень задоволеності студентів своїми програмами;
- доступні навчальні ресурси та послуги з підтримки студентів;
- кар'єрні траєкторії випускників.

В УАУК використовуються різні методи збору інформації, співробітники і студенти беруть участь у наданні та аналізі інформації, а також плануванні подальшої діяльності.

1.8. Публічна інформація

УАУК оприлюднює чітку, точну, об'єктивну, актуальну і доступну інформацію про свою діяльність, зокрема про свої програми. Інформація про діяльність УАУК є

корисною для потенційних і поточних студентів, випускників, інших зацікавлених сторін та широкого загалу. УАУК надає таку інформацію про свою діяльність: про програми, які пропонуються; критерії відбору на ці програми; очікувані навчальні результати; кваліфікації, які присвоюються; застосовувані процедури викладання, навчання та оцінювання; показники успішності; навчальні можливості, доступні студентам; інформація про працевлаштування випускників.

1.9. Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм

УАУК моніторить і періодично переглядати свої програми, забезпечуючи їхню відповідність зазначеним цілям, а також потребам студентів і суспільства. У результаті такого перегляду відбувається безперервне вдосконалення програм. Про будь-які зміни, заплановані чи втілені внаслідок цього процесу, УАУК повідомляє всім зацікавленим сторонам.

Регулярний моніторинг, перегляд і доопрацювання навчальних програм проводяться в УАУК з метою забезпечення належного рівня освітніх послуг та створення сприятливого й ефективного навчального середовища для студентів.

Цей процес передбачає оцінювання таких параметрів:

- зміст програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі з метою забезпечення актуальності програми;
- зміна потреб суспільства;
- робоче навантаження, навчальні досягнення та успішність студентів;
- ефективність процедур оцінювання студентів;
- очікування, потреби та задоволеність студентів щодо програми;
- навчальне середовище і служби підтримки студентів та їхня відповідність цілям програми.

Програми регулярно переглядаються та доопрацьовуються за участю студентів та інших зацікавлених сторін. Зібрана інформація аналізується і програма адаптується задля забезпечення її актуальності. УАУК оприлюднює характеристики доопрацьованої програми.

1.10. Циклічне зовнішнє забезпечення якості

УАУК самостійно на основі власного вибору та у встановленому чинним законодавством України порядку на циклічній основі проходить процес зовнішнього забезпечення якості відповідно до «Стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)».

Зовнішнє забезпечення якості, здійснюване в різних формах, дозволяє контролювати ефективність процесів внутрішнього забезпечення якості УАУК, стимулювати вдосконалення та відкривати нові ракурси. Воно також є джерелом інформації, яка може запевнити УАУК і громадськість у якості діяльності вишу.

УАУК бере участь у циклічному процесі зовнішнього забезпечення якості, що враховує, де це доречно, вимоги законодавчого контексту, в межах якого працює виш. Відповідно, залежно від контексту, зовнішнє забезпечення якості може набувати різних форм та зосереджуватися на різних організаційних рівнях (як-то програма, факультет або навчальний заклад).

Забезпечення якості – це безперервний процес, що не завершується після одержання зовнішнього зворотного зв'язку, написання звіту чи організації подальших процесів в УАУК. Відповідно УАУК має враховувати результати, досягнуті після попередньої фази зовнішнього забезпечення якості, під час підготовки до наступної.

II. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УАУК

2.1 Організація Системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в УАУК має створюватися і функціонувати на основі наведеної в розділі I «Концепції забезпечення внутрішньої якості вищої освіти в УАУК. Визначення стандартів для внутрішнього забезпечення якості», відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (розділ V «Забезпечення якості вищої освіти»), Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII (розділ V «Забезпечення якості освіти»), стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 (ISO 9001:2015, IDT) «Системи управління якістю. Вимоги», відповідати рекомендаціям документа «Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)», положенням Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти (ENQA), а також іншим нормативним та інформаційним документам у сфері якості вищої освіти України.

2.2. При розробці Системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в УАУК враховуються його особливості як міжнародного спільного українсько-американського закладу вищої освіти, а також інтернаціональний контингент викладачів і студентів.

Розроблено: _____ Юлія Романовська
_____ Любов Кондратенко
_____ Олександра Романовська
_____ Наталія Чаплинська
_____ Любов Жарова
_____ Гелена Еатон
_____ Ініза Хайрутдинова